

Празник Светих отаца мученика манастира Пантократора (Тао) на Пенделију

Христос васкрсе – орило се црквом препуном верног народа за време вечерње службе на Васкршњи понедељак у манастиру Пантократора (познатији као Тао) на брду Пендели код Атине, прослављајући сећање на 179 Светих мученика, Отаца овог манастира. Вечерњом службом је началствовао протосинђел Архиепископије атинске Симеон уз одговарање игуманије Стилијане и њеног сестринства.

Да живимо праксом, а не теоријом– нагласио је у својој беседи епископ теспијски Симеон. Не теоријом о духовном животу, наго праксом, следећи примеру наших Отаца мученика. Преподобни Оци су практично дали своју крв. Пример живота Светитеља треба да постане искуство сваког хришћанина.

Сто седамдесет девет Отаца овог манастира је заклали су Турци на Васкрс 1680. г. Њихов празник обележава се на Васкршњи уторак.

Хроника покоља Светих отаца манастира Пантократора на Пенделију

Током Велике недеље 1680. г. пирати агарјани су похарали и опустошили приобалну област луке Рафине (код Атине), у чијој се непосредној близини, управо на брду изнад луке, налазио манастир Пантократор. Један манастирски слуга, вођен завишћу, обећао је пиратима да ће их провести у манастир кроз тајни пролаз. Тај тунел пробијен од олтара све до луке Рафина, који је служио као одступница у случају напада, Оци су чували као највећу тајну. Управо овим путем слуга је довео Турке директно у цркву на дан Васкрса.

Док су Свети оци били окупљени у храму, са упаљеним свећама и певали последњеХристос васкрсепосле Свете Литургије, из олтара су упали Турци и починили стравичан покољ. Манастир је до темеља спаљен.

Једини преживели био је јеромонах који по послушању тог дана био одсутан из манастира, јер је служио Литургију пастирима на манастирском метоху Херосакули. Он је на повратку у манастир, тог поподнева на Васкрс, из оближње шуме спазио искасапљена тела Отаца. Када се попео на врх брда и угледао усидрене пиратске бродове у Рафини, схватио је шта се догодило. Пошто су бродови у зору на Васкршњи понедељак испловили из луке, сишао је у манастир. Ужас који је тамо затекао, не може се описати. Неки од отаца су били престругани тестерама, други секирама искасапљени још увек су у шакама стезали нафору. Неке су дочекали смрт у молитви, са рукама крстообразно прекрштеним на грудима.

Овај манастир је основан у 9. веку. На врхунцу своје духовне снаге имао је више од 600 монаха и био је други по важности манастир на Балкану, одмах после манастира Дафнију. Спадао је у ред такозваних Неуспављивих у којима се непрестано вршило богослужење, по угледу на Студитски манастир у Константинопољу. Црква има осам олтара на којима се свака три сата служила Света литургија. Овај манастир је данас можда једини у коме се верно чува типикНеуспављивих.

Три века после покоља Отаца и потпуног опустошења манастира, тачније септембра 1965, на чудесан начин откривене су њихове мошти, и ова светиња је поново оживела. Наиме, приликом реновирања пода цркве откривене су миомирисне мошти. Игуманија Стилијана је потом од Светог старца

Порфирија добила упутство да раскопају и двориште око цркве да би извадили мошти и преосталих Отаца. Бројна су Њихова јављања и исцељења верних у овој светињи.

С грчког превела Валентина Аврамовић

